

EFFICIENCY OF ADMINISTRATION AND STUDENT SUPPORT SYSTEM WORK OF EDUCATIONAL PERSONNEL NONG KHAI PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

Phanom PHANOMKHETE ¹ Sopee WIWATCHANKIT¹ and Naitawan KUMHOM¹

1 Faculty of Social Sciences and Education, Thongsook College, Thailand; ntawan@hotmail.com
(Corresponding Author)

ARTICLE HISTORY

Received: 19 September 2024

Revised: 3 October 2024

Published: 17 October 2024

ABSTRACT

The purposes of this research are 1) to study the level of administrative efficiency, 2) to study the work of the student care and support system, and 3) to study the relationship between administrative efficiency and the work of the student care and support system of educational personnel. Nong Khai Primary Educational Service Area Office 2. The sample group used in this research is there were 306 teachers and educational personnel. The research instrument was a questionnaire. Statistics used in data analysis in research include percentage, mean, and standard deviation by Pearsion's product correlation coefficient. The results showed that 1) causal factors the overall picture is at a high level. When considering each aspect, the first place was management, followed by atmosphere and organizational culture. Leadership Personnel Development and the final ranking is Curriculum and teaching management 2) Management effectiveness the overall picture is at a high level. When considering each aspect, it was found that the first place was academic administration followed by general management budget management and the final ranking is Personnel management 3) Relationship between administrative efficiency and student support system work of educational personnel. Nong Khai Primary Educational Service Area Office, Area 2 overall found that there was a high level of positive relationship. Statistically significant at the 0.01 level.

Keywords: Causal factors, Efficacy, Administration

CITATION INFORMATION: Phanomkhet, P., Wiwatchankit, S., & Kumhom, N. (2024). Efficiency of Administration and Student Support System Work of Educational Personnel Nong Khai Primary Educational Service Area Office 2. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 2(10), 90

ประสิทธิภาพการบริหารงานกับงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของ บุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2

พนม พนมเขต¹, โสภี วิวัฒน์ชาญกิจ¹ และ ในตะวัน กำหอม¹

1 คณะสังคมศาสตร์และศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยทองสุข; ntawan@hotmail.com (ผู้ประพันธ์บรรณกิจ)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาประสิทธิภาพการบริหารงาน 2) ศึกษางานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน และ 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพการบริหารงานกับงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูบุคลากรทางการศึกษา จำนวน 306 คน เครื่องมือที่ใช้การวิจัย คือ แบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัย ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า 1) ระดับประสิทธิภาพการบริหารงาน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การตรวจสอบ การปฏิบัติตามแผน การแก้ไขปรับปรุง และการวางแผน 2) งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียน โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ การป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือ การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมพัฒนา การรายงานผล ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล และด้านการส่งต่อ 3) ความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพการบริหารงานกับงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยรวมพบว่า มีความสัมพันธ์ทางบวกอยู่ในระดับสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

คำสำคัญ: ประสิทธิภาพ, การบริหารงาน, ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ข้อมูลการอ้างอิง: พนม พนมเขต, โสภี วิวัฒน์ชาญกิจ และ ในตะวัน กำหอม. (2567). ประสิทธิภาพการบริหารงานกับงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2. *Procedia of Multidisciplinary Research*, 2(10), 90

บทนำ

ในระบบโรงเรียนได้เริ่มมีการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมาตั้งแต่ปี พ.ศ.2542 โดยเริ่มในโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา โดยกรมสามัญศึกษาร่วมกับกรมสุขภาพจิต ได้ร่วมกันจัดทำระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โดยมีขั้นตอนและกระบวนการดำเนินงานที่ชัดเจน และต่อมาเมื่อมีการปรับโครงสร้างกระทรวงศึกษาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้เข้ามามีบทบาทรับผิดชอบในการจัดการศึกษา จึงได้กำหนดนโยบายให้สถานศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานทุกแห่ง ต้องมีการจัดทำระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียน กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข (2555) กล่าวว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นกระบวนการดำเนินงานที่มีขั้นตอนวิธีการและเครื่องมือที่ชัดเจน มีครูที่ปรึกษาเป็นบุคลากรหลักในการดำเนินงาน นอกจากนี้ยังมีการประสานความร่วมมือกับทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา เป็นการส่งเสริมป้องกันและแก้ปัญหาเพื่อใช้ในการดำเนินการพัฒนาผู้เรียนให้มีคุณลักษณะอันพึงประสงค์และปลอดภัยจากสารเสพติด สอดคล้องกับที่ มรรดา ดวงจันทร์ (2553) อธิบายว่า การบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความสำคัญต่อการส่งเสริมประสิทธิภาพการดำเนินงานผู้เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนต้องเข้าใจและร่วมมือกันอย่างเหมาะสมต่อเนื่อง มีหลักฐานการทำงานที่ตรวจสอบได้ เพื่อให้การดำเนินงานมีประสิทธิภาพ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการพัฒนาแก้ไขปัญหายาวชนซึ่งเป็นกำลังสำคัญของชาติ จากที่กล่าวมาจึงเห็นได้ว่า ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนเป็นการดำเนินงานด้านหนึ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งในการส่งเสริม แก้ไขปัญหาของผู้เรียน ซึ่งการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือจะเป็นการดำเนินงานโดยสถานศึกษาและต้องอาศัยความร่วมมือของทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้อง

สำหรับทฤษฎีและแนวคิดที่เกี่ยวข้องกับการบริหารนั้น มีหลายแนวคิดที่น่าสนใจ แนวคิดการบริหารโดยวัฏจักรเดมมิง (PDCA Cycle) เป็นแนวคิดหนึ่งซึ่งที่พัฒนามาจากแนวคิดของ วอลท์เตอร์ ชิวฮาร์ต (Walter Shewhart) และต่อมา เอ็ดวาร์ด เดมมิง (W. Edwards Deming) ได้นำมาปรับปรุงพัฒนาจนแพร่หลาย วงจรเดมมิงถือเป็นระบบการบริหารจัดการที่สามารถควบคุมการดำเนินงาน ได้มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง วงจรเดมมิงได้รับความนิยมและถูกนำมาใช้ ในการบริหารในหน่วยงานต่างๆ อย่างแพร่หลาย วงจรเดมมิงมีขั้นตอนหลักๆ คือ การวางแผนการดำเนินงาน (Plan) การลงมือปฏิบัติ (Do) การตรวจสอบ (Check) และการปรับปรุงพัฒนาสะท้อนผล (Act) (เพ็ญพรรณ บางอร, 2562) การนำวงจรเดมมิงหรือวงจร PDCA มาใช้ในการดำเนินการบริหารงานจึงเป็นแนวคิดที่น่าสนใจ และน่าจะสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการบริหารงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นได้

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 ประชากรมีความหลากหลาย วิถีชีวิตนักเรียนแต่ละคนมีความแตกต่างกัน ในภาพรวมระหว่างปีการศึกษา 2565-2566 พบว่า ยังมีนักเรียนที่มีปัญหาพฤติกรรมความเสี่ยงในด้านต่างๆ รวมทั้งยังพบปัญหาด้านอื่นๆ อาทิ ปัญหาด้านการเรียน และสุขภาพ เป็นต้น ส่งผลกับความต่อเนื่องของการเรียน ปัญหาผู้ปกครองไม่มีเวลาในการดูแลนักเรียนอย่างเต็มที่ เนื่องจากต้องประกอบอาชีพ ทำให้มีเวลาในการดูแลช่วยเหลือนักเรียนในด้านต่างๆ น้อยกว่าที่ควรเป็น ซึ่งส่งผลต่อความมีวินัยในการทำการบ้าน การส่งงาน รวมถึงปัญหาพฤติกรรมด้านต่างๆ ของโรงเรียน จึงเป็นเรื่องที่ต้องหาทางประสานความร่วมมือระหว่างผู้ปกครอง ครู และผู้บริหาร รวมถึงผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่านอย่างเร่งด่วน

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาวิจัยเรื่องประสิทธิภาพการบริหารงานกับงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมให้การบริหารงานในด้านการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนมีประสิทธิภาพมากขึ้นและสามารถป้องกันแก้ไข ส่งเสริมและพัฒนาให้นักเรียนได้อย่างครอบคลุม สอดคล้องกับสภาพปัญหาและแตกต่างระหว่างบุคคลของนักเรียนแต่ละคนมากยิ่งขึ้น เพื่อให้สามารถพัฒนาและช่วยเหลือนักเรียนได้อย่างเหมาะสมต่อไป

การทบทวนวรรณกรรม

ประสิทธิภาพการบริหารงานกับงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ศึกษาแนวคิดของ สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์ (2552) ได้แก่ การวางแผน การลงมือปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบผลการปฏิบัติ การพัฒนาปรับปรุง และการรู้จักนักเรียนรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การส่งเสริมนักเรียนการป้องกันและแก้ไขปัญห และ การส่งต่อ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553)

สมมติฐานการวิจัย

ประสิทธิภาพการบริหารงานส่งผลต่องานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 เป็นไปในทิศทางบวก

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิด

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ บุคลากรทางการศึกษา โดยไม่ทราบขนาดของประชากรที่แน่ชัด และไม่ทราบสัดส่วนของประชากร กลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาคั้งนี้ คือ บุคลากรทางการศึกษา จำนวน 385 คน ได้มาโดยใช้ตารางกำหนดขนาดตัวอย่างของ Taro Yamane (1970: 607-610 อ้างถึงใน ในตะวัน กำหอม, 2559)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสอบถาม มีการตรวจสอบเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน เพื่อวัดผลความสอดคล้อง และมีการทดสอบความเชื่อมั่นของเครื่องมือ โดยนำแบบสอบถามจำนวน 40 ชุด ไปทดลองใช้กับประชากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ทำการทดสอบค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เพื่อตรวจสอบความน่าเชื่อถือ (Reliability) และค้นหาข้อบกพร่องของข้อคำถามที่ใช้วัดตัวแปร แล้วนำข้อมูลเข้าสู่โปรแกรมสำเร็จรูปทางคอมพิวเตอร์ เมื่อทดสอบแบบสอบถามค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ .910

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การหาค่าเฉลี่ย (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation: SD) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรด้วยสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Pearson's Correlation)

ผลการวิจัย

ผลวิจัยพบว่า ประสิทธิภาพการบริหารงานกับงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยรวม มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือ ด้านการตรวจสอบ รองลงมาคือ ด้านการปฏิบัติตามแผน ด้านการแก้ไขปรับปรุง และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการวางแผน ตามลำดับ ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประสิทธิภาพการบริหารงานของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2

ประสิทธิภาพการบริหารงาน	M	SD	ระดับการปฏิบัติ	อันดับที่
1) ด้านการวางแผน	4.73	0.30	มากที่สุด	4
2) ด้านการปฏิบัติตามแผน	4.84	0.20	มากที่สุด	2
3) ด้านการตรวจสอบ	4.88	0.21	มากที่สุด	1
4) ด้านการแก้ไขปรับปรุง	4.82	0.47	มากที่สุด	3
รวม	4.82	0.29	มากที่สุด	

ผลวิจัยพบว่า งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของครูโรงเรียนนาหลวง โดยรวม มีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือ ด้านการป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือ รองลงมาคือ ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนา ด้านการรายงานผล ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการส่งต่อตามลำดับ ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2

ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน	M	SD	ระดับการปฏิบัติ	อันดับที่
1) ด้านการรู้จักนักเรียนรายบุคคล	4.77	0.26	มากที่สุด	5
2) ด้านการคัดกรองนักเรียน	4.86	0.24	มากที่สุด	2
3) ด้านการส่งเสริมพัฒนา	4.81	0.27	มากที่สุด	3
4) ด้านการป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือ	4.91	0.18	มากที่สุด	1
5) ด้านการส่งต่อ	4.73	0.34	มากที่สุด	6
6) ด้านการรายงานผล	4.80	0.28	มากที่สุด	4
รวม	4.82	0.09	มากที่สุด	

การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพการบริหารงานกับงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกอยู่ในระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับค่าความสัมพันธ์จากมากไปหาน้อย อันดับที่ 1 คือ การป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือ รองลงมา คือ การคัดกรองนักเรียน การรายงานผล การส่งต่อ การรู้จักนักเรียนรายบุคคล และอันดับสุดท้าย คือ การส่งเสริมพัฒนา

สรุปและการอภิปรายผล

1) ประสิทธิภาพการบริหารงานของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยรวมอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือ ด้านการตรวจสอบ รองลงมาคือ ด้านการปฏิบัติตามแผน ด้านการแก้ไขปรับปรุง และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการวางแผน สอดคล้องกับผลการศึกษาวิจัย เรื่อง แนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ของ ญัฐนิยา ทองกระจก (2562) ที่ได้อภิปรายผลการวิจัยเกี่ยวกับการรู้จักนักเรียนรายบุคคลที่เกี่ยวกับการดำเนินงานตามระบบ PDCA กล่าวว่า การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลมีความเหมาะสมอาจเป็นเพราะมีการวางแผนในการปฏิบัติงาน มีการเตรียมการทั้งเรื่องที่เกี่ยวข้องกับคน งาน และทรัพยากร

การวางแผนการรับรู้ข้อมูลที่จำเป็นเกี่ยวกับตัวนักเรียนช่วยให้ครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาเข้าใจนักเรียนได้ดีขึ้น สามารถนำข้อมูลมาวิเคราะห์และเป็นข้อมูลในเชิงประจักษ์ได้ดี สอดคล้องกับที่ กรมสุขภาพจิต (2544: 15-34 อ้างถึงใน สุริดา พงษ์สวัสดิ์, 2561) ได้กำหนดขั้นตอนการส่งต่อไว้ว่า ในกรณีที่มีปัญหายากต่อการช่วยเหลือหรือช่วยเหลือแล้ว พฤติกรรมไม่ดีขึ้นก็ควรส่งต่อนักเรียนไปให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน กรณีที่เด็กมีความสามารถพิเศษหรือเด็กอัจฉริยะ เด็กที่มีความต้องการพิเศษ เด็กด้อยโอกาส ก็ควรส่งต่อผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้ นักเรียนได้รับการส่งเสริมพัฒนาและช่วยเหลืออย่างถูกต้อง การส่งต่อนักเรียนแบ่งเป็น 2 ลักษณะ คือ การส่งต่อภายใน โดยครูประจำชั้นหรือครูที่ปรึกษาส่งต่อนักเรียนให้ครูแนะแนวหรือฝ่ายปกครองดำเนินการให้คำปรึกษาและช่วยเหลือ ตามความเหมาะสมต่อไป และการส่งต่อนอก เป็นการส่งนักเรียนไปให้ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางหรือองค์กรที่เกี่ยวข้องได้ช่วยเหลือพัฒนานักเรียนกรณีที่เกินความสามารถของสถานศึกษาโดยครูแนะแนวหรือผู้เกี่ยวข้องเป็นผู้ดำเนินการส่งต่อและมีการติดต่อเพื่อรับทราบผลในการช่วยเหลือเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง

2) งานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของบุคลากรทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อันดับที่ 1 คือ ด้านการป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือ รองลงมาคือ ด้านการคัดกรองนักเรียน ด้านการส่งเสริมพัฒนา ด้านการรายงานผล ด้านการรู้จักนักเรียน รายบุคคล และอันดับสุดท้ายคือ ด้านการส่งต่อ สอดคล้องกับงานวิจัยของ รัตนา นิธิรักษ์ (2555) เรื่อง การพัฒนาคู่มือ ระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านทองคั่ง สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2 ผลการศึกษา ได้คู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านทองคั่ง มีเนื้อหาขั้นตอน ได้แก่ การรู้จัก นักเรียนรายบุคคล การคัดกรองนักเรียน การป้องกันและแก้ไขปัญหา การส่งเสริมพัฒนานักเรียน การส่งต่อ และการรายงานผล การประเมินความเหมาะสมในการนำคู่มือไปใช้ พบว่า มีความเหมาะสมในการนำไปใช้อยู่ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.77 และยังสอดคล้องกับ สมพร ใบบุญนอก (2553) เรื่อง การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน ของโรงเรียนแม่ออนวิทยาลัย จังหวัดเชียงใหม่ ผลการวิจัยพบว่า การดูแลช่วยเหลือนักเรียนมี 5 ด้าน ได้แก่ 1) การรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคล ครูควรทำความรู้จักนักเรียนเป็นรายบุคคลให้มากขึ้นและควรทำกิจกรรมร่วมกันมากขึ้น 2) การคัดกรองนักเรียนยังไม่เป็นระบบที่ชัดเจน ครูบางคนยังขาดความรู้ความเข้าใจในเรื่องการคัดกรองนักเรียน ไม่นำ ผลการคัดกรองมาใช้ในการดำเนินการพัฒนา 3) การส่งเสริมให้นักเรียนให้มีการจัดกิจกรรมที่นักเรียนสนใจ มีการประชุม ผู้ปกครอง 4) การป้องกันและแก้ปัญหานักเรียนให้มีการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร มีวิทยากรและควรเพิ่มสถานที่ให้ คำปรึกษาแนะแนว 5) การส่งต่อให้มีการนำผลการส่งต่อบันทึกข้อมูลเป็นหลักฐานเพื่อให้สามารถติดตามผลการ ดำเนินงานได้

3) การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของประสิทธิภาพการบริหารงานกับงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของบุคลากรทาง การศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาหนองคาย เขต 2 โดยภาพรวม มีความสัมพันธ์ในเชิงบวกอยู่ใน ระดับสูง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน เรียงตามลำดับค่าความสัมพันธ์จากมาก ไปหาน้อย อันดับที่ 1 คือ การป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือ รองลงมาคือ การคัดกรองนักเรียน การรายงานผล การส่งต่อ การรู้จักนักเรียนรายบุคคล และอันดับสุดท้ายคือ การส่งเสริมพัฒนา สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุภาพ อัยยะ (2552) เรื่อง การเปรียบเทียบสภาพการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ขอนแก่น เขต 1 จำแนกตามขนาดของโรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีความ คิดเห็นไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ .05 โดยภาพรวมมีสภาพการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนใน โรงเรียนอยู่ในระดับมาก โรงเรียนมีแผนและปฏิบัติปฏิบัติงาน มีการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานของนักเรียนเป็นรายบุคคล โดยแต่งตั้งคณะกรรมการดำเนินงาน มีการวางแผน การดำเนินงานเพื่อให้ครูได้ทราบถึงศักยภาพ ความสามารถ และ จุดบกพร่องของนักเรียนแต่ละคน โดยครูมีเครื่องมือและวิธีการที่หลากหลาย ได้แก่ การสัมภาษณ์ การสำรวจ การทดสอบ การเยี่ยมบ้านนักเรียน การวิเคราะห์ระเบียบแผน การใช้แบบประเมิน สำหรับการจัดทำระเบียบแผน

(แบบ ปพ. 8) และในการจำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน พบว่า ข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษามีความคิดเห็นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญสถิติที่ระดับ .01

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

- 1) ควรจัดสรรงบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ให้เหมาะสมพอเพียงสำหรับการดำเนินงานเรื่องการเรียนรู้จักนักเรียนรายบุคคล อาทิ วัสดุอุปกรณ์ต่างๆ ที่ต้องใช้จ่ายในการจัดทำเอกสาร อินเทอร์เน็ตและคอมพิวเตอร์ที่พอเพียงและมีประสิทธิภาพในการดำเนินการกรอกข้อมูล ฯลฯ
- 2) ควรให้ผู้รับผิดชอบหรือหัวหน้างานชี้แจงขั้นตอนวิธีการดำเนินงานคัดกรองนักเรียนให้ชัดเจนก่อนลงมือปฏิบัติจริง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปตามแผน
- 3) โรงเรียนควรส่งเสริมนักเรียนที่สนใจเรื่องต่างๆ ได้มีโอกาสเข้าถึงแหล่งข้อมูลในเรื่องที่สนใจอย่างเต็มตามศักยภาพ
- 4) ควรกำหนดให้ผู้รับผิดชอบจัดทำสรุปรายงานผลด้านการป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือ อย่างเป็นระบบ เพื่อให้ทุกคนที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบถึงความก้าวหน้าของการดำเนินการป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือ เพื่อเป็นแนวทางในการป้องกัน แก้ไข ช่วยเหลือในระดับชั้นที่สูงขึ้นเมื่อนักเรียนได้เลื่อนชั้น
- 5) ควรดำเนินการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องกับการดูแลนักเรียนแต่ละรายที่มีปัญหาเฉพาะด้าน เพื่อที่จะสามารถส่งต่อนักเรียนไปยังผู้เชี่ยวชาญที่มีความรู้ความเข้าใจโดยตรงเมื่อพบนักเรียนที่มีปัญหาที่ยากเกินความสามารถของครู ผู้ปกครอง และสถานศึกษาที่จะดำเนินการแก้ไข
- 6) ควรจัดให้มีการระดมสมองเพื่อรายงานสรุปผลการดำเนินงานเพื่อร่วมกันแลกเปลี่ยนประสบการณ์หลังการดำเนินงาน และร่วมกันวางแผนพัฒนาปรับปรุงระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

- 1) ควรศึกษาวิจัยเกี่ยวกับกิจกรรมพัฒนาผู้เรียนที่สามารถพัฒนาผู้เรียนให้เป็นคนดีมีคุณธรรม จริยธรรมและค่านิยมอันพึงประสงค์เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนต่อไป
- 2) ควรศึกษาวิจัยความสัมพันธ์ชุมชนกับการดำเนินการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน โรงเรียนเพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข. (2555). แบบทดสอบด้านสุขภาพจิตที่ผ่านการรับรองจากกรมสุขภาพจิต. สืบค้นจาก <http://www.dmh.go.th/test/>.
- ณัฐนิชา ห้องกระจก. (2562). แนวทางการบริหารจัดการระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนตามวงจรคุณภาพ PDCA ของสถานศึกษาในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จังหวัดพระนครศรีอยุธยา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา.
- ไนตะวัน กำหอม. (2560). การวิจัยทางการศึกษา เล่ม 2. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยทองสุข.
- เพ็ญพรรณ บางอร. (2562). แนวทางการบริหารจัดการระบบบริหารงานงบประมาณของโรงเรียนสพเมยวิทยาคม อำเภอสมเมย จังหวัดแม่ฮ่องสอน. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่.
- มธุรดา ดวงจันทร์. (2553). สภาพและแนวทางการดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนวัดไทยवास สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครปฐม เขต 2. งานนิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยบูรพา.
- รัตนา นิธิรักษ์. (2555). การพัฒนาคู่มือระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนบ้านทองคั้ง สังกัดสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 2. สารนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สมพร ใจบุญนอก. (2553). การดำเนินงานระบบการดูแลช่วยเหลือนักเรียนของโรงเรียนแม่ฮ่องสอน. วิทยาลัยจังหวัดเชียงใหม่. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, การบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยเชียงใหม่.

สมศักดิ์ สินธุระเวชญ์. (2552). การประเมินผล. กรุงเทพฯ: วัฒนาพานิช.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ 2553. แนวทางการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา. นนทบุรี: ไทยพับลิกเอ็ดดูเคชั่น.

สุธิดา พงษ์สวัสดิ์.(2561). การดำเนินงานระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนโรงเรียนชะอำคุณหญิงเนื่องบุรี. การค้นคว้าอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต, ภาควิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.

สุภาพ อัยยะ. (2552). สภาพและปัญหาการบริหารระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียนในโรงเรียน สังกัดสำนักงาน เขตพื้นที่การศึกษาขอนแก่น เขต 1. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

Data Availability Statement: The raw data supporting the conclusions of this article will be made available by the authors, without undue reservation.

Conflicts of Interest: The authors declare that the research was conducted in the absence of any commercial or financial relationships that could be construed as a potential conflict of interest.

Publisher's Note: All claims expressed in this article are solely those of the authors and do not necessarily represent those of their affiliated organizations, or those of the publisher, the editors and the reviewers. Any product that may be evaluated in this article, or claim that may be made by its manufacturer, is not guaranteed or endorsed by the publisher.

Copyright: © 2024 by the authors. This is a fully open-access article distributed under the terms of the Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International (CC BY-NC-ND 4.0).